

Araling Panlipunan Unang Markahan

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng CLMD CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na sinasaad ng IPR para sa karapatang pagkatuto.

Mga Tagasuri

Araling Panlipunan Ikatlong Baitang

Regional Office Development Team: Job S. Zape Jr., Leonardo C. Cargullo, Romyr L. Lazo, Fe M. Ong-ongowan, Lhovie A. Cauilan, Beverly W. Siy, Jael Faith S. Ledesma, at Leomar G. Paracha

Schools Division Development Team: Melodina P. Centeno, Grace M. Serrato, Dolorosa S. De Castro at Cristeta C. Arcos

Araling Panlipunan Ikatlong Baitang PIVOT IV-A Learner's Material Unang Markahan Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Ikalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Gabay sa Paggamit ng PIVOT Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang Modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang Araling Panlipunan. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa ng paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- 2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 3. Maging tapat at may integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 5. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi sa MELC. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman	
Panimula	Alamin Suriin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan	
Pagpapaunlad	Subukin Tuklasin Pagyamanin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng mga aktibidad, gawain, nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral, karamihan sa mga gawain ay umiinog lamang sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC lalo na ang bahaging ito ay nagbibigay ng oras para makita ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.	
Pakikipagpalihan	Isagawa	Ang bahaging ito ay may iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kailangang Knowledge Skills and Attitude (KSA). Pinahihintulutan ng guro ang mga mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga KSA upang	
	Linangin Iangkop	makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kanilang r natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa D. Inilalar ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasy gawain ng buhay na magpapasidhi ng kaniyang int upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya- ang kanilang pagganap o lumikha ng isang produkt gawain upang ganap niyang maunawaan ang r	
Paglalapat	Isaisip	Ang bahaging ito ay nagtuturo sa mag-aaral ng proseso na maipakikita nila ang mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga at makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kanilang	
	Tayahin	kaalaman sa pagbibigay ng repleksiyon, pag-uugnay o paggamit nang epektibong nito sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mga mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na nagbibigay sa kanila ng pagkakataong pagsamahin	

WEEK

Ang Simbolo sa Mapa

Aralin

Ang aralin na ito ay naglalayon na maipaliliwanag mo ang kahulugan ng mga simbolo na ginagamit sa mapa sa tulong ng panuntunan (katubigan, kabundukan at iba pa).

Gawaing sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talata.

Ang **mapa** ay isang larawan o papel ng isang lugar na maaaring kabuuan o bahagi lamang nito na nagpapakita ng pisikal ng katangian ng lungsod, kabisera, mga daan at iba pa.

Ang mapa ay gumagamit ng iba't ibang simbolo upang kumatawan sa mga bagay. Nagtuturo ito ng eksaktong kinalalagyan ng isang lugar o pook. Bago pa naimbento ang mapa, ang mga tao ay gumagawa ng sariling simbolo upang magamit nila sa pagtunton ng lugar. Ang mga simbolo o panandang ginamit sa aktuwal na mapa ay may kahulugan.

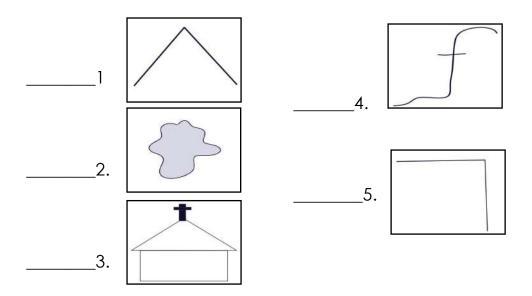
Mahalagang maintindihan ang kahulugan ng bawat simbolong ginagamit sa mapa upang mas mapadali ang paghahanap sa lugar na gustong makita o mapuntahan.

Tingnan ang hanay ng mga simbolo at kahulugan sa ibaba na maaaring makita sa mapa. Ang mga simbolong ito ay maaaring nagpapahayag ng isang anyong-lupa, anyong-tubig, gusali, at iba pa.

Simbolo	Kahulugan	Simbolo	Kahulugan
	Burol		Kabahayan
S	Lawa	E P	Kagubatan
	Bulkan		Ospital
\mathcal{M}	Bulubundukin	<u> </u>	Simbahan
	Talampas		Paaralan
f	Talon		Karagatan
	Ilog		

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Ibigay ang kahulugan ng mga simbolong karaniwang ginagamit sa mapa. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Bilang mag-aaral, maaari ka bang lumikha ng iyong sariling mapa o simbolo sa mapa? Paano makatutulong ang mga simbolo o pananda sa pagbabasa ng mapa? Gawin ito sa kuwaderno.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Hanapin sa Hanay B ang kahulugan ng mga simbolo sa Hanay A. Isulat ang titik sa sagutang papel.

Hanay A 1. 2. 3. 4. 5.

Hanay B

- A. Burol
- B. Lawa
- C. Kabahayan
- D. Ospital
- E. Ilog

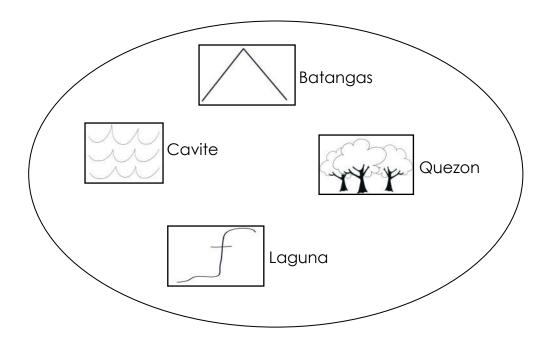
Gawain sa Pangkatuto Bilang 5: Gumawa ng sariling simbolo ayon sa hinihingi. Iguhit ang sagot sa sagutang papel.

- 1. Paaralan
- 2. Karagatan
- 3. Burol
- 4. Ospital
- 5. Kapatagan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Sagutin ang bawat tanong. Sumulat ng dalawang pangungusap sa bawat tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- Bilang bata, bakit mahalagang may alam ka tungkol sa mga simbolo ng mapa ?
- 2. Sa paanong paraan maaring magamit ang mga simbolo sa mapa?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Pag-aralan ang mapa ng anyong tubig at anyong lupa ng CALABARZON. Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Si Aldrin ay isang bata mula sa Rehiyon 4-A. Suriin ang mga simbolo sa mapa sa bawat lugar. Sagutin ang mga tanong sa ibaba.

- _____1. Ang lalawigan nina Aldrin ay Batangas, anong simbolo ang makikita sa kanilang lalawigan?
 - _____2. Minsan namasyal sila sa Laguna, anong simbolo sa mapa ang nakita nila sa lalawigang ito?
- _____3. Bago umuwi ay naisip ng mama ni Aldrin na dumaan sa Cavite para pasyalan ang kaniyang mga pinsan, anong simbolo sa mapa ang makikita sa lalawigang ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Magbigay ng dalawang pangungusap tungkol sa kahalagahan ng paggamit ng mapa sa iyong lugar. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

Kinalalagyan ng mga Lalawigan sa Rehiyon Batay sa Direksiyon

Aralin

Ī

Ang araling ito ay naglalayon na maipamalas mo ang pag-unawa sa kinalalagyan ng mga lalawigan sa rehiyong iyong kinabibilangan at ayon sa katangiang heograpikal nito.

Inaasahang masusuri mo ang katangian ng populasyon ng iba't ibang pamayanan sa sariling lalawigan batay sa edad, kasarian etnisidad at relihiyon.

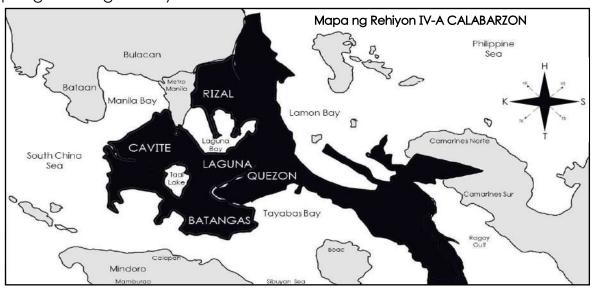
Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talata sa ibaba.

Saan ba matatagpuan sa mapa ang iyong lalawigan? Paano tutukuyin ang lokasyon ng mga karatig-lalawigan sa CALABARZON?

Makikita sa mapa ang pangunahin at pangalawang direksiyon at ang distansiya ng mga lugar sa isa't isa. Upang mas madali mong matukoy ang kinalalagyan ng isang lugar, kailangan mong pag-aralan at maintindihan ang mga pangunahin at pangalawang direksiyon.

Kung ang lugar ay nasa pagitan ng hilaga at silangan, sinasabing ito ay nasa hilagang–silangan (HS). Kung ang lugar ay nasa pagitan ng timog at silangan, ang kinaroroonan nito ay nasa timog-silangan (TS).

Samantala, ang direksiyon sa pagitan ng timog at kanluran ay timog-kanluran (TK). Hilagang-kanluran (HK) naman ang nasa pagitan ng hilaga at kanluran. Masdan ang compass rose na may pangunahin at pangalawang direksiyon.

PIVOT 4A CALABARZON

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang mga pangungusap sa ibaba. Piliin sa loob ng kahon ang salitang inilalarawan o binibigyan ng paliwanag. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Compass Rose	Ordinal	Cardinal
North Arrow	Pangalawan	g Direksiyon

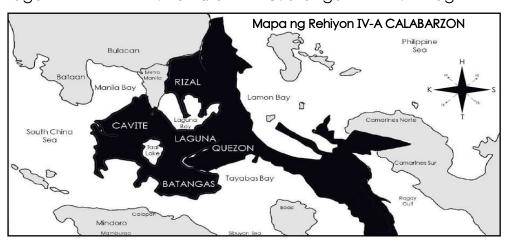
- 1. Ang mga pangunahing direksiyon ay tinatawag ding _____ na direksiyon.
- 2. Ang simbolo na nagpapakita ng Cardinal na direksiyon sa mapa at ginagamit ng mga scouts ay ang ______.
- 3. Ang Hilagang-Silangan at Timog-Kanluran ay halimbawa ng _____.
- 4. Ang _____ay ginagamit sa mapa upang ituro kung saan ang Hilaga.
- 5. Tinatawag ding _____ ang pangalawang direksiyon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gamit ang mapa ng Rehiyon IV-A CALABARZON sa ibaba, sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- 1. Anong lalawigan ang nasa Hilaga ng Laguna?
 - A. Batangas
- B. Cavite
- C. Quezon
- D. Rizal
- 2. Ang lalawigan na nasa Timog-Silangan ng Laguna ay ______.
 - A. Batangas
- B. Cavite
- C. Quezon
- D. Rizal

- 3. Anong lalawigan ang nasa Timog ng Rizal?
 - A. Batangas
- B. Cavite
- C. Laguna
- D. Quezon

- 4. Anong look ang nasa Timog ng Quezon?
 - A. Laguna de Bay
- B. Lamon Bay C. Taal Lake
- D. Tayabas Bay
- 5. Anong direksiyon ang kinaroroonan ng lalawigan ng Cavite?
 - A. Hilaga
- B. Kanluran
- C. Silangan
- D. Timog

PIVOT 4A CALABARZON

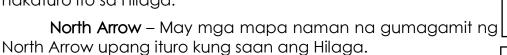
Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap. Piliin ang letra ng tamang sagot. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- 1. Saang direksiyon sumisikat ang araw?
 - A. Kanluran
- B. Silangan C. Timog
- D. Hilaga
- 2) Ano ang tawag sa mga sagisag na ginagamit sa mapa?
 - A. Compass rose
- B. Direksiyon
- C. Pananda
- D. Simbolo
- 3) Ang Hilaga, Timog, Kanluran, at Silangan ay tinatawag na mga_____
 - A. Compass rose

- C. Pangunahing Direksiyon
- B. Pangalawang direksiyon
- D. Pangatlong Direksiyon
- 4) Alin sa mga sumusunod ang ginagamit upang mahanap ang tamang direksiyon ng iyong patutunguhan?
 - A. Compass rose
- B. Globe
- C. Mapa
- D. Arrow
- 5) Anong direksiyon ang nasa pagitan ng Hilaga at Silangan?
 - A. Hilagang-silangan
- C. Timog-silangan
- B. Hilagang—timog
- D. Hilagang-kanluran

May apat (4) na pangunahing direksiyon sa pagtukoy ng kinalalagyan ng isang lugar o pook. Ang mga ito ay **Hilaga** (North), **Timog** (South), **Silangan** (East), at **Kanluran** (West).

Compass Rose – Ipinapakita nito ang cardinal na direksiyon: ang Hilaga, Timog, Silangan, at Kanluran. Laging nakaturo ito sa Hilaga.

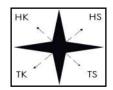
HS – Hilagang-Silangan (Nasa pagitan ng Hilaga at Silangan)

HK – Hilagang-Kanluran (Nasa pagitan ng Hilaga at Kanluran)

TS – Timog-Silangan (Nasa pagitan ng Timog at Silangan)

TK – Timog-Kanluran (Nasa pagitan ng Timog at Kanluran)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Iguhit ang mga panandang ginagamit sa pagtukoy ng direksiyon. Gawin ito sa sagutang papel.

- 1. Compass
- 2. Compass rose ng pangunahin at pangalawang direksiyon
- 3. North arrow, ilagay kung saang direksiyon ito nakaturo

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Basahin ang mga tanong. Isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel. 1. Alin dito ang pananda para sa hilagang-kanluran? A. HK B. HS C. TK 2. Bawat mapa ay may simbolo o sagisag na palaging nakaturo sa direksiyong A. Hilaga B. Kanluran C. Silangan D. Timog 3. Madaling hanapin ang kinaroroonan ng isang lugar sa pamamagitan ng paggamit ng _ B. larawan D. panturo A. guhit C. mapa 4. Ano ang ibang tawag sa pangunahing direksiyon? A. Bisinal B. Cardinal C. North Arrow D. Ordinal 5. Ang pangalawang direksiyon ay tinatawag ding ______. A. Bisinal na direksiyon B. Cardinal na direksiyon C. North Arrow D. Ordinal na direksiyon Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Basahing mabuti ang bawat pangungusap. Sagutin ng opo o hindi po ang mga sumusunod. Gawin ito sa kuwaderno. _____ 1) Sinasabi ba ng direksiyon ang dakong kinaroroonan? _____ 2) Sa silangan ba sumisikat ang araw?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Ang pag-alam ba ng lokasyon ng iba't ibang lugar sa pamayanan ay tanda ng pagpapahalaga mo sa pook na tinitirhan? Ipaliwanag ang iyong sagot. Isulat ito sa sagutang papel.

_____ 3) Pangunahing direksiyon ba ang timog-silangan?

_____ 4) Ang kanluran ba ay pangalawang direksiyon?

Katangian ng Populasyon ng Iba't Ibang Pamayanan

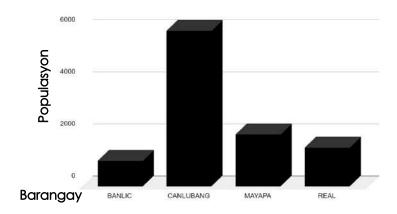
Aralin

Ang aralin na ito ay naglalayon na maipamalas mo ang paglalarawan ng pisikal na kapaligiran ng mga lalawigan sa rehiyong kinabibilangan gamit ang mga batayang impormasyon tungkol sa direksiyon, lokasyon, populasyon, at paggamit ng mapa.

Madali nating maunawaan at malarawan ang pagkakapareho o pagkakaiba ng mga populasyon sa pamamagitan ng "bar graph".

Sa pamamagitan nito sa unang tingin pa lamang ay makikita mo na agad kung anong kategorya ang may pinakamalaki o pinakamaliit na bilang ng populasyon.

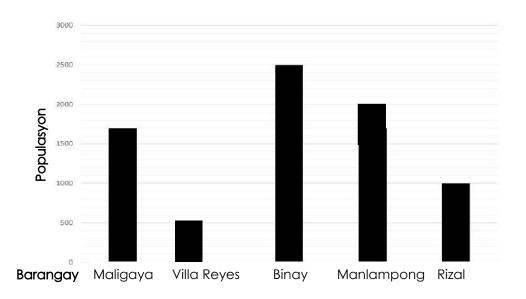
2010 Populasyon ng Barangay sa Calamba

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang larawan at sagutan ang mga sumusunod na katanungan sa iyong kuwaderno.

- 1. Anong barangay sa Lungsod ng Calamba ang may pinakamababang populasyon batay sa bar graph?
- 2. Alin sa apat na barangay ang may pinakamalaking populasyon?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamit ang bar graph sa ibaba, sagutin ang sumusunod na katanungan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Kung ikaw ay nakatira sa lugar na pinakamaraming tao, anong lugar ito ayon sa bar graph?

A. Maligaya

B.Villa Reyes

C. Binay

D. Manlampong

2. Kung ang mga kamag-anak mo ay matatagpuan sa barangay na pinakakaunti ang tao, anong barangay ito?

A. Maligaya

B. Villa Reyes

C. Manlampong D. Rizal

3. Kung ang bahay ng iyong kapatid ay matatagpuan sa lugar na ikalawa sa pinakamalaking populasyon, anong barangay ito?

A. Maligaya

B. Villa Reyes

C. Binay

D. Manlampong

4. Kung ang bahay ng kaklase mo ay matatagpuan sa lugar na ikalawa sa pinakakonti ang populasyon, anong barangay ito?

A. Maligaya

B. Villa Reyes

C. Binay

D. Rizal

5. Kung ang mga tao sa barangay Villa Reyes at Rizal ay pagsasamahin, ilan ang magiging populasyon sa dalawang barangay?

A. 5, 000

B. 6, 000

C. 1, 500

D. 7, 000

Gawain sa Pagkakatuto Bilang 3: Sagutin ang mga tanong sa kuwaderno.

Populasyon ng Bawat Barangay ng San Narciso, Quezon Ayon sa 2010 Census Population and Housing (Approximated Value)

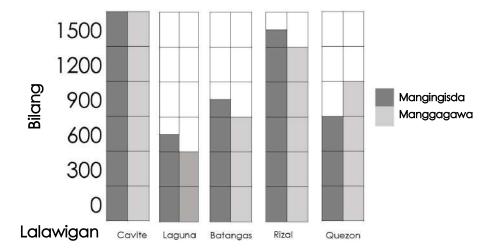
Barangay	Populasyon	Babae	Lalaki	Kabuuan	Bata (edad 18– pababa)	Matatanda (edad mataas pa sa 18)	Kabuuan
Abuyon	4,500	2,700	1,800	4,500	2,000	2,500	4,500
A. Bonifacio	700	400	300	700	300	400	700
Bani	1,300	700	600	1,300	500	800	1,300
Binay	2,500	1,300	1,200	2,500	1,000	1,500	2,500
Buenavista	1,700	800	900	1,700	1,000	700	1,700

- 1. Ilang barangay ang pinagkuhanan ng mga impormasyon o datos ni Jing at Ding tungkol sa populasyon? Ano-ano ang mga ito?
- 2. Anong barangay ang may pinakamaliit na bilang ng naninirahan?
- 3. Anong barangay ang may pinakamalaking bilang ng naninirahan?
- 4. Aling mga barangay ang mas maraming naninirahan na babae kaysa lalaki?
- 5. Ano-anong barangay naman ang mas marami ang nakatirang matatanda kaysa mga bata?
- 6. Sa palagay ninyo, aling mga barangay ang maraming makikitang bilihan o palengke? Bakit mo ito nasabi?
- 7. Aling barangay naman kaya ang mas magkakakilala ang mga tao, sa Abuyon o sa A. Bonifacio? Bakit mo ito nasabi?
- 8. Sa barangay na maraming bata, ano ang magandang itayo na estruktura para sa kanila? Ano naman ang mainam mag karoon kung maraming matanda ang nakatira sa barangay? Bakit?
- 9. Bakit kaya may malaki at may maliit na populasyon ang mga pamayanan?
- 10. Ano kaya ang epekto ng malaki at maliit na populasyon?

Ang bawat lalawigan at rehiyon ay may kani-kaniyang dami ng tao o populasyon. Ang pag-alam at pag-unawa ng populasyon ng sariling pamayanan ay mahalaga upang malaman ang mga hakbang sa pagtugon ng mga dito. Makakatulong din ang kaalaman sa populasyon upang maipakita ang malasakit sa bawat isa ng mga taong bumubuo sa pamayanan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang mga tanong sa ibaba at piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- 1. Aling lalawigan ang may pinakamaraming manggagawa at mangingisda?
- 2. Ano ang katangian ng lalawigan ng Batangas at marami ang nakatirang mangingisda dito?
- 3. Kung paghahambingin ang bilang ng mga manggagawa sa mga lalawigan ng Rizal at Quezon, aling lalawigan ang mas marami ang manggagawa?
- 4. Paghambingin ang bilang ng mangingisda sa mga lalawigan ng Laguna at Cavite. Aling lalawigan ang mas kakaunti ang populasyon ng mangingisda?
- 5. Sa palagay mo, bakit maraming nakatira na manggagawa sa Cavite? Ano ang dahilan na maraming gustong manirahan dito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5:

Nalaman mo mula sa inyong nanay ang balita tungkol sa populasyon ng mga batang malusog at undernourished. Hindi ito updated at kulang-kulang sa datos. Ano ang gagawin mo? Isulat ang hakbang na iyong gagawin sa iyong kuwaderno.

Mga Lalawigan sa Rehiyon Aralin

I

Sa araling ito, inaasahang masusuri mo ang iba't ibang lalawigan sa rehiyon ayon sa mga katangiang pisikal at pagkakakilanlang heograpikal nito gamit ang mapang topograpiya ng rehiyon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talata.

Ang rehiyong Rehiyon IV-A CALABARZON ay may sukat na 16, 386 kilometro kuwadrado. Ang mga lalawigan sa mga rehiyon ay may kani-kaniyang katangiang pisikal na nagkakapareho at nagkakaiba ayon sa lokasyon at direksiyon, laki, at kaanyuan ng mga ito.

Ang CALABARZON ay isang rehiyon ng Pilipinas na binubuo ng limang (5) lalawigan: Cavite, Laguna, Batangas, Rizal, at Quezon. Ito ay kilala sa tawag na Timog Katagalugan dahil nakararami ang Tagalog na naninirahan dito. Wikang Filipino at Tagalog ang wika ng mga tao rito.

Ang **Cavite**, na ang kabisera ay Lungsod ng Trece Martirez ay may malawak na kapatagan at mahabang baybayin. Pagsasaka, pagpapastol, paggawa sa mga pabrika o kompanya ang pangunahing hanapbuhay dito. Ang land area o laki nito ay 1,287.6 km².

Ang Laguna ay Santa Cruz ang kabisera at kilala ang lalawigan bilang pook ng kapanganakan ni Jose Rizal, ang pambansang bayani ng Pilipinas. Ang liwasang bayan ng Pila, Laguna, na kilala sa pag-uukit ng kahoy na nilikha ng mga tao sa Paete at Pakil, mga mainit na bukal sa Los Baños sa gulod ng Bundok Makiling, at ang Hidden Valley Springs sa Calauan ay ilan lamang sa pisikal na katangian ng Laguna. Ang lungsod ng Calamba ay itinalagang sentrong pangrehiyon ng CALABARZON. Ang land area ng Laguna ay 1,759.7 km².

Ang **Batangas** naman ay napaliligiran ng mga lalawigan ng Cavite at Laguna sa hilaga at Quezon sa silangan. Matatagpuan dito ang Bulkang Taal, ang pinakamaliit na aktibong bulkan sa daigdig. Ang land area ng Batangas ay 3,165.8 km².

Lungsod ng Antipolo ang kabisera ng **Rizal**. Pinaliligiran ito ng kalakhang Maynila sa kanluran, sa hilaga ang Bulacan sa silangan ang lalawigan ng Quezon at Laguna sa timog. Malaking bahagi nito ay bulubundukin at maliit lamang ang bahaging kapatagan. Ang land area ng Rizal ay 1,308.9 km².

Ang Lungsod ng Lucena ang kabisera ng lalawigan ng **Quezon**. Ipinangalan ang lungsod kay Manuel L. Quezon, ang dating pangulo ng Pilipinas. Ang bahagi ng Quezon ay namamalagi sa isang dalahikan na nagdudugtong ng Tangway ng Bicol sa pangunahing bahagi ng Luzon. Ang land area ng Quezon ay 8,842.8 km². Maliit na bahagi ng lalawigan ang kapatagan at malaking bahagi nito ay kabundukan. Malaking bahagi rin nito ay tangway.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang sumusunod na katanungan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

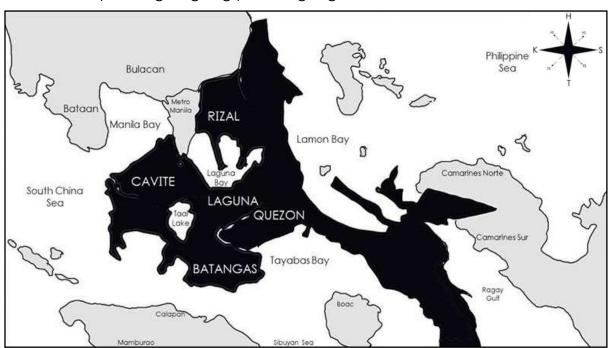
1.Ang		a rehiyon IV-A ay _ B. CALABARZON		 an D. Carmona			
2. Ilar	ng lalawigan ang k A. 2	oumubuo sa Rehiyo B. 3	on IV-A? C. 4	D. 5			
3. And	0 0	ng LA sa CALABAR. B. Laguna		D. Lawa			
	mga Tagalog. And	ang wika sa CALA	ABARZON?	ang naninirahan dita D. Waray			
A. Bikolano B. Ilonggo C. Tagalog D. Waray 5. Anong lungsod sa CALABARZON ang itinalagang pinakasentrong pangrehiyon?							
	A. Batangas	B. Calamba	C. Cavite	D. Lucena			

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Batay sa nabasa, sagutin ang mga katanungan sa ibaba. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

- 1. Anong lalawigan ang karamihan ng lugar ay bulubundukin?
- 2. Anong lalawigan ang may 3,165.8 km² land area?
- 3. Saang lalawigan matatagpuan ang Bundok Makiling at Hidden Valley Springs?
- 4. Anong lalawigan ang pinakamalawak ang lupain sa buong rehiyon ngunit ang karamihan nito ay bulubundukin?
- 5. Anong lalawigan ang may malawak na sakahan at mahabang baybayin?

Ang Rehiyon IV–A o tinatawag na CALABARZON ay binubuo ng limang lalawigan. Ito ay ang mga lalawigan ng Cavite, Laguna, Batangas, Rizal at Quezon. Ang rehiyong ito ay nasa Timog-Silangan ng Luzon at nasa dakong Silangan ng Metro Manila.

Ang rehiyong ito ay itinuturing na maunlad dahil sa malalaking industriyang pinagkakakikitaan tulad ng mga pagawaan at masiglang kalakalan. Gayunpaman, nakilala rin ang mga lalawigan sa rehiyong ito dahil sa mayamang angking pisikal ng mga ito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Iguhit ang mapa ng sariling rehiyon sa kuwaderno. Bigyan ng pagkakakilanlan ang bawat lalawigan sa pamamagitan ng pagkulay gamit ang iba ibang kulay. Isulat ang detalye ng bawat lalawigan ayon sa lokasyon, direksiyon, laki, at kaanyuan sa sagutang papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Buuin ang pangungusap. Isulat ang sagot sa papel.

- Nasisiyahan ako sa ilang pagkakatulad at pagkakaiba ng aming mga lalawigan dahil ______.
- 2. Nangangako akong tutulong sa pagpapabuti ng aming lalawigan sa abot ng aking makakaya sa pamamagitan ng ______.

Gawain sa Pagkatuto sa Bilang 6: Punan ang mga patlang upang makumpleto ang pangungusap. Pumili ng tamang sagot sa loob ng kahon. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1ay kilala sa tawag n	a Timog Katagalugan.					
2. Lungsod ng Trece Martirez ang kabisera ng						
3. Malaking bahagi ng	_ ay tangway.					
4. Ang Hidden Valley Springs ay matat	agpuan sa					
5. Sa matatagpuan dito a daigdig.	ng pinakamaliit na aktibong bulkan sa					

Quezon

Cavite

CALABARZON

Batangas

Laguna

Gawain sa Pagkatuto sa Bilang 7: Sagutin ang sitwasyon sa ibaba. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Nalaman mo sa inyong Barangay Captain ang bilang ng mga batang edad siyam (9) na dumarami taon taon. Napansin mo na dumarami rin ang mga kaedad mo sa barangay malapit sa inyo. Ano ang gagawin mo para makita mo ang datos ng mga batang nasa siyam (9) na gulang?

Pagkakaugnay-ugnay ng Anyong tubig at Anyong Lupa sa mga Lalawigan sa Rehiyon

Aralin

I

Ang aralin na ito ay inaasahang tutulong sa iyo para ikaw ay makatutukoy ng pagkakaugnay-ugnay ng mga anyong tubig at lupa sa mga lalawigan ng sariling rehiyon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talata. Iguhit sa kuwaderno ang sinasaad nito.

Nasa bahaging timog-silangan ng Luzon ang mga hanay ng bundok na tinuturing na pinakamahaba sa buong isla. Ilan dito ay ang Bundok Banahaw na naghihiwalay sa Laguna at Quezon at ang Bundok Makiling na nasa pagitan ng Laguna at Batangas.

Mayroong isa pang aktibong bulkan sa kanlurang Luzon na nasa lalawigan pagitan ng Zambales at Pampanga, ang Bulkan ng Pinatubo.

Ang Sierra Madre ang pinakatanyag sa Luzon at pinakamahabang bulubundukin sa buong bansa. Sinasakop nito ang lalawigan ng Cagayan sa Rehiyon II hanggang sa lalawigan ng Quezon sa Rehiyon IVA-CALABARZON. Sa kanluran ay nasasakop nito ang lalawigan ng Nueva Viscaya kung saan bahagi ng mga Bundok ng Caraballo ang nag-uugnay sa mga kabundukan ng Cordillera.

Ang Ilog Pasig ay isa sa mga pinakamahabang ilog ng bansa na may mahigit na 25 kilometro, binabagtas nito ang hilagang- kanlurang bahagi mula look ng Laguna hanggang sa look ng Maynila.

Ang pangunahing sanga ng ilog, ang Ilog ng Marikina, ay nagmumula sa kabundukan ng Sierra Madre sa Rodriguez, Rizal hanggang sa hilagang-silangan ng lungsod.

Ang Ilog ng Marikina ay dumadaloy patungong timog hilaga sa mga lungsod ng Pasig at Pateros. Ang ilang bahagi ng ilog ay dumadaloy din sa mga Lungsod ng Pasig at Marikina. Ang ilog ding ito ang nagsisilbing palatandaan ng mga taga Lungsod Makati at ng Mandaluyong.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Buuin ang mga pangungusap. Pumili ng tamang salita sa loob ng kahon. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Timog-silangan	Bulkang Pinatubo	Bundok banahaw
Ilog Pasig	Quezon	

1.	Ang Rehiyong	CALABARZON ay nasa	ng Luzon
----	--------------	--------------------	----------

- 2. Nasa Laguna ang ______.
- 3. Nasa silangan ang _____ sa CALABARZON.
- 4. Ang _____ay isa rin sa mga anyong-tubig na nag-uugnay-ugnay sa iba't ibang lalawigan at rehiyon.
- 5. Isang aktibong bulkan sa kanlurang Luzon na nasa pagitan ng Zambales at Pampanga ang ______.

Gawaing Pagkatuto Bilang 3: Batay sa nabasa sa pahina 22, isulat sa talahanayan o talaan ang magkakaugnay na mga anyong-lupa at anyong-tubig na matatagpuan sa bawat lalawigan at ipaliwanag ito. Gawin ito sa sagutang papel.

Lalawigan: _____

Magkaugnay na Anyong Lupa at Anyong Tubig	Paliwanag

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang slogan tungkol sa kampanya upang muling buhayin ang Ilog Pasig. Sumulat ng limang panukala o mungkahi upang maging matagumpay ang kampanyang ito.

Slogan: "Kapit Bisig Para sa Ilog Pasig"

Gawaing Pagkatuto Bilang 5: Magsaliksik o magtanong sa mga kasama sa bahay tungkol sa magkakaugnay na anyong-lupa at anyong-tubig sa iyong rehiyon. Ano-ano ang mga ito? Isulat sa kuwaderno ang nakalap na impormasyon.

Gawaing Pagkatuto Bilang 6: Basahin ang mga pangungusap. Isulat sa kuwaderno ang mga reaksiyon o pananaw mo dito.

- 1. Iba't iba ang katangiang pisikal ng mga lalawigan ng CALABARZON.
- 2. Isang anyong tubig ang look ng Laguna sa CALABARZON.
- 3. Nasa Laguna ang Bundok Banahaw.
- 4. Upang mapanatiling malinis ang mga ilog, palagian tayo magtapon ng basura dito.
- 5. Ang mga bundok at ilog ay dapat natin pangalagaan.

WEEK

Payak na Mapa na Nagpapakita ng Mahalagang Anyong Lupa at Anyong Tubig

I

Aralin

Ang araling ito ay tutulong sa iyo para matukoy ang mga lugar na sensitibo sa panganib batay sa lokasyon at topographiya nito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang mga talata.

Ang lokasyon ng ating bansa at ang katangiang pisikal nito ay maaaring magdala ng panganib. Ang Pilipinas na matatagpuan sa Timog-Silangang Asya ay nakalatag sa daanan ng bagyo o typhoon belt kaya naman itinatayang nasa 20 hanggang 25 bagyo ang dumadaan dito kada taon.

Ang karaniwang direksiyong tinatahak ng mga bagyong pumapasok sa bansa ay mula sa silangan pakanluran subalit nagiging pahilagang-silangan ito kapag papalapit sa bansa. Ang ulan at hanging dala ng bagyo ay nagdudulot ng mga panganib tulad ng storm surge sa mga lalawigan o rehiyong nakaharap sa mga dalampasigan, pagbaha sa mababang lugar, at pagguho ng lupa sa mga lugar na malalapit sa mataas na lugar tulad ng bundok, bulkan, burol o talampas.

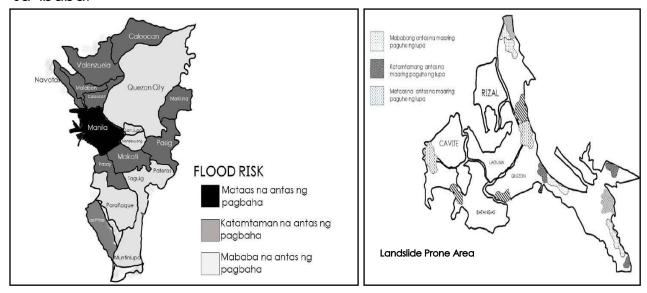
Matatagpuan din ang Pilipinas sa tinatawag na Pacific Ring of Fire at posibleng pagsabog ng mga bulkang nasa paligid ang nagdadala ng lindol o paggalaw ng lupa ang isa pang panganib na dulot nito.

Mga Sakunang Naranasan sa Ilang Lalawigan at Rehiyon

1. Ang Bagyong Ondoy ay nanalanta sa NCR noong Setyembre 26, 2009. Kasama ang Rehiyon III, NCR, at CALABARZON sa napinsala ng bagyo. Ang Metro Manila ay nakaranas ng pagbaha dulot ng bagyo. Ang Bagyong Glenda na nanalanta sa lalawigan ng Quezon at Laguna noong Hulyo 14, 2014. Umaabot sa mahigit P10 bilyon ang iniwang pinsala ng bagyong Glenda pinakamarami ang nasawi ay sa CALABARZON. Ang super bagyo ay nagdala ng pagkalakas na hangin at ulan na naging sanhi ng storm surge at nagdulot ng pagbaha. Nakaapekto ito at nakasira ng mga ari-arian, at nagdulot ng kamatayan tulad ng Bagyong Yolanda na naranasan ng mga taga-Tacloban noong Nobyembre 3, 2013.

- Ang pagputok ng Bulkang Taal noong ika-12 ng Enero 2020 sa Taal, Batangas ay nagbuga ng abo sa mga rehiyon ng CALABARZON. Maging ang Maynila at Gitnang Luzon ay nagdulot ng pagsuspinde ng mga pasok sa paaralan, trabaho at paliparan.
- 3. Noong Enero 15, 2020, matapos ang pagputok ng Bulkang Taal, ang NDRRMC ay nakapagtala ng 156 na lindol na nasa magnitude 4.1 at naramdaman sa ilang bayan at lungsod sa Cavite at Laguna, Tagaytay at intensity 2 sa Batangas na may intensity 3.

Narito ang halimbawa ng Flood Hazard at Landslide Prone Area Map sa ibaba.

Landslide Prone Areas Map

Ang lokasyon at topograpiya o mga anyong tubig at anyong lupang nakapaligid sa lalawigan, rehiyon at bansa ay may kinalaman sa mga sakunang maaaring mangyari tulad ng madalas na pagpasok ng bagyo dahil sa typhoon belt o mismong daanan ng bagyo ang lokasyon ng ating bansa. Gayundin ang pagputok ng bulkan at madalas na paglindol sanhi ng paggalaw ng lupa dahil sa Pacific Ring of Fire na lokasyon ng Pilipinas.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin sa kahon at isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

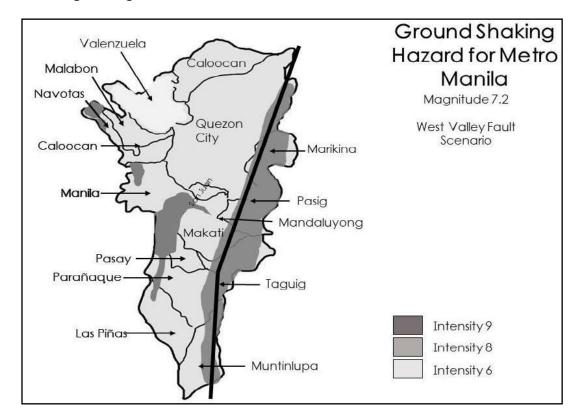
- A. Pagbaha
- B. Pagguho ng lupa o landslide
- C. Paglindol
- D. Pagputok o pagsabog ng bulkan
- E. Storm surge at tsunami

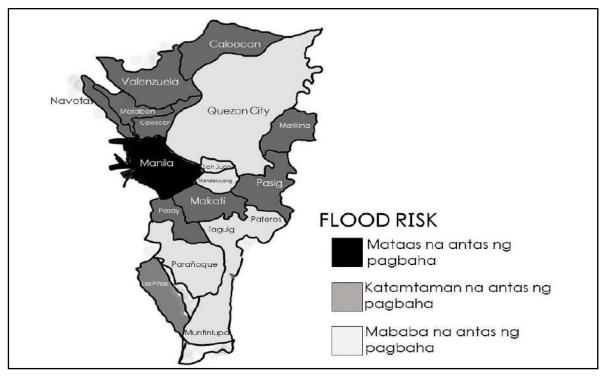
nilang iwasan, lalo na kapag may bagyo?
2. Mababa ang lugar nina Jervyn. Anong panganib ang maaring mangyari sa kanilang lugar kapag umuulan nang malakas?
3. Sa tabi ng isang mataas na bundok nakatayo ang bahay nina Marissa. Anong panganib maaaring mangyari lalo na kung masama ang panahon?
4. May bulkang malapit kina Joel. Anong panganib ang kaugnay ng kanilang lokasyon?
5. Nasa Pacific Ring of Fire ang lokasyon ng Pilipinas. Anong panganib ang dapat paghandaan ng mga tao kaugnay nito maliban sa pagsaboa na mga bulkan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pag-aralan ang mapa ng tinatayang paglindol, pagbaha at pagguho ng lupa. Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel.

- 1. Aling lungsod ang may mataas na antas na makararanas at makaramdam ng malakas na lindol?
 - A. Lungsod ng Quezon
 - B. Lungsod ng Maynila
 - C. Lungsod ng Muntinlupa
 - D. Lungsod ng Marikina
- 2. Aling lungsod ang may mababang antas na makaranas at makaramdam ng malakas na lindol?
 - A. Lungsod ng Quezon
 - B. Lungsod ng Valenzuela
 - C. Lungsod ng Muntinlupa
 - D. Lungsod ng Marikina

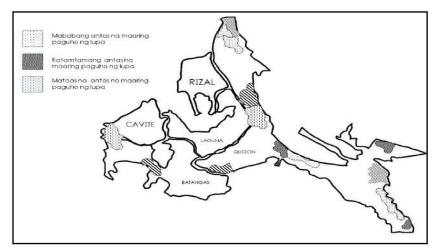

- 3. Aling mga lungsod ang may katamtamang posibilidad na makaranas ng pagbaha?
 - A. Lungsod ng Manila, Malabon, Caloocan, Makati, Pasay, Las Piñas, Pasig, Marikina at Quezon
 - B. Lungsod ng Valenzuela, Malabon, Caloocan, Makati, Pasay, Las Piñas, Pasig, Marikina at Quezon
 - C. Lungsod ng Valenzuela, Malabon, Caloocan, Makati, Pasay, Las Piñas, Pasig, Marikina at Quezon
 - D. Lungsod ng Valenzuela, Malabon, Caloocan, Makati, Pasay, Las Piñas, Pasig, Marikina at Navotas
- 4. Alin sa mga lungsod ang may mataas na posibilidad na makaranas ng pagbaha?

A. Lungsod ng San Juan C. Lungsod ng Makati
B. Lungsod ng Manila D. Lungsod ng Marikina

- 5. Aling mga lungsod ang may mababang antas na makaranas ng pagbaha?
 - A. Lungsod ng Quezon, San Juan, Mandaluyong, Taguig, Pateros, Muntinlupa, Parañaque
 - B. Lungsod ng Paranaque, Makati, Taguig, Pateros, Caloocan
 - C. Lungsod ng Makati, Mandaluyong, Taguig, Pateros, Quezon
 - D. Lungsod ng Marikina, Muntinlupa, Parañaque, Mandaluyong, Taguig, Parañaque

- 7. Saang lugar ang may mababa na antas na posibilidad na magkaroon ng pagguho ng lupa?
 - A. kabundukan
- C. tangway
- B. kapatagan
- D. dalampasigan
- 8. Mataas ang posibilidad na makaranas ng pagguho ng lupa sa lalawigan ng Quezon at Rizal dahil ang malaking bahagi ng mga ito ay _____
 - A. mga nasa tabing dagat C. mga kapatagan

- B. mga kagubatan
- D. mga bulubundukin
- 9. Mababa ang posibilidad na makaranas ng pagguho ng lupa ang lalawigan ng Cavite dahil ______.

 - A. ito ay nasa kapatagan C. malapit ito sa Maynila
 - B. ito ay isang isla

- D. maraming pabrika dito
- 10. Batay sa mapa ng mga lugar na landslide prone, alin sa mga lalawigan ang malaking posibilidad na magkakaroon ng pagguho ng lupa?
 - A. Laguna
- B. Batangas
- C. Cavite
- D. Quezon

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang mga pangungusap. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Malapit sa isang ilog ang inyong tahanan. Isang araw ay isang malakas na bagyo ang tumama sa inyong rehiyon at sa mga karatig-rehiyon. Nagbabahay-bahay na ang kapitan ng inyong barangay para ipaalalang maghanda na kayo dahil kapag tumunog ang alarma ay kailangan na ninyong lumikas. Ano ang gagawin mo at ng iyong pamilya?

Mga Lugar na nasa Panganib Batay sa Lokasyon at Topograpiya at Maagap at Wastong Pagtugon sa Panganib

Aralin

Ang araling ito ay naglalayong matulungan ka na maipaliwanag ang wastong pangangasiwa ng mga pangunahing likas na yaman ng sariling lalawigan at rehiyon.

Pangangalaga ng kalupaan

Pagtatanim ng iba't-ibang puno at halaman ang isa sa pinakamahusay na paraan upang mapangalagaan ang kalupaan. Ang mga puno at halaman ang pumipigil sa pagguho ng lupa. Ang mga ito ay napagkukunan pa ng mga pagkain, gamot, at iba pang produkto.

Pangangalaga ng Katubigan

Kung ang ating katubigan ay mananatiling malinis at di naaabuso, maraming likas na yaman ang makukuha natin dito. Napakaraming uri ng isda ang makukuha dito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talata.

Kilala ang Pilipinas sa pagkakaroon ng masaganang likas na yaman. Mayroon tayong mayamang kagubatan, pangisdaan, at minahan sa ating kapaligiran na nakatutulong sa pag-unlad ng pamumuhay at katatagan sa ating kabuhayan.

Ano-anong mga likas na yaman ang matatagpuan sa iyong lalawigan at rehiyon? Paano natin mapapangalagaan ang mga ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang NT kung ang gawain ay nakatutulong sa pangangalaga ng likas na yaman at NP kung nakakapinsala. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

• •
 1. Pagbubuhos ng ginamit na langis sa ilog at dagat
 2. Pagtatanim ng mga puno sa kagubatan.
 3. Pagbabaon ng mga tuyong dahon sa lupa.
 _4. Pagsusunog ng basura.
_5. Paggamit ng dinamita sa paghuli ng isda

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pagtambalin ang mga gawain sa hanay A at ang ibubunga nito sa hanay B. Isulat ang letra sa sagutang papel.

Hanay A

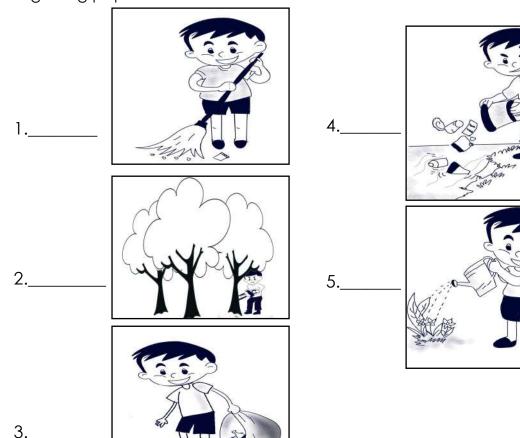
- ____ 1. Pagtatapon ng basura sa ilog
- ____ 2. Pagsunog ng mga basura
- ___ 3. Pagbabaon ng mga tuyong dahon, damo at papel sa lupa
- ___ 4. Pagputol ng malalaking puno sa kagubatan
- ____5. Pagtatapon ng mga lason at kemikal sa lupa

Hanay B

- a. Tumataba ang lupa.
- b. Nalalason ang mga isda.
- c. Hindi na tumutubo ang mga halaman sa kalupaan.
- d. Gumuguho ang lupa sa bundok.
- e. Nagdudulot ng polusyon sa hangin.

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Lagyan ng kung ang larawan ay nagpapakita ng pangangalaga sa kapaligiran at kung hindi. Iguhit sa sagutang papel.

Mapalad tayo dahil ang iba't ibang lalawigan at rehiyon sa ating bansa ay nagtataglay ng mga yamang-lupa, yamang-tubig, yamang gubat at yamang-mineral.

Matalinong Paraan ng Pangangasiwa sa mga Likas na Yaman

- 1. Pagtatanim sa paligid ng mga bundok para hindi gumuho ang lupa.
- 2. Pagbabantay sa mga kagubatan upang mahuli ang mga gumagawa ng illegal na pagtotroso.
- 3. Pag-iingat sa mga korales at mga puno ng bakawan na nagsisilbing pangitlugan at tirahan ng mga isda.
- 4. Hindi pagsusunog ng mga tuyong damo sa kabundukan na maaaring magbunga ng forest fire.
- 5. Hindi pangunguha ng buhangin at "pebbles" o maliliit na bato sa mga baybaying dagat.
- 6. Pag-iwas sa paggamit ng dinamita sa pangingisda.
- 7. Pagpapanatiling malinis ang kapaligiran sa pamamagitan ng hindi pagtatapon ng basura.

Gawaing Pagkatuto Bilang 5: Isulat sa iyong kuwaderno kung ano ang iyong gagawin sa bawat sitwasyon.

- 1. Walang nangongolekta ng basura sa inyong lugar.
- 2. Nagbara ang kanal sa harapan ng inyong bahay.

Rehiyon CALABARZON at Karatig Rehiyon Aralin

Ang aralin ito ay naglalayon na tutulong sa iyo para maipaliwanag ang wastong pangangasiwa ng mga pangunahing likas na yaman at makabuo ng interpretasyon ng kapaligiran ng sariling lalawigan at karatig na mga lalawigan ng rehiyon gamit ang mapa.

Lokasyon ng bawat lalawigan ng CALABARZON

Cavite

Nasa katimugang bahagi ng baybayin ng Look ng Maynila ang lalawigan ng Cavite. Nasa silangan nito ang Laguna. Nasa timog nito ang lalawigan ng Batangas. Nasa kanluran nito ang kanlurang dagat ng Pilipinas (West Philippine Sea).

Batangas

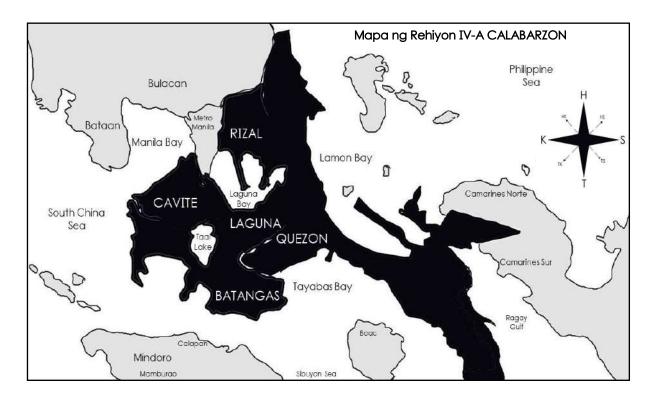
Nasa timog-kanlurang bahagi ng Luzon ang Batangas. Ang lungsod ng Batangas ang kabisera nito. Ito ang mga nakapaligid sa Batangas:

Hilaga —Cavite at Laguna

Timog—Mindoro

Silangan—Quezon

Kanluran—Kanlurang dagat ng Pilipinas

PIVOT 4A CALABARZON

Laguna

Ang kabisera ng Laguna ay Sta. Cruz. Ano-anong lalawigan ang nakapaligid dito?

Hilaga-Rizal Silangan– Quezon Kanluran-Cavite Timog-Batangas

Rizal

Labing-anim na kilometro ang layo ng Rizal sa silangang bahagi ng Metro Manila. Ang pangalan nito ay hango sa pangalan ng ating pambansang bayani na si Dr. Jose Rizal. Atin namang suriin ang lokasyon ng Rizal.

Hilaga- Bulacan Timog -Laguna

Silangan-Quezon Kanluran-Metro Manila

Quezon

Tulad ng Rizal, hinango rin ang pangalan ng Quezon sa isang kilalang Pilipino-ang dating Pangulong Manuel Luis Quezon. Alam mo bang ikawalo sa pinakamalaking lalawigan sa bansa ang Quezon?

Hilaga– Aurora Timog– Dagat Sibuyan

Silangan-Camarines Norte Kanluran– Bulacan, Rizal

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:

Paano nagkakapareho o nagkakaiba ang mga katangian ng lalawigan sa ating rehiyon?

Ang rehiyon IV-A o CALABARZON ay matatagpuan sa gawing timog ng Metro Manila. Isa ito sa pinakamaunlad na rehiyon sa ngayon. Ito ay sagana sa mga produktong pang-agraryo at pandagat dala marahil ng malawak na lupain para sa sakahan at ng mahabang baybayin. Ang malawak na bahagi ng rehiyon ay bulubundukin lalo na ang mga lalawigan ng Rizal, Quezon at ang ilang bahagi ng Cavite, Laguna at Batangas.

Makikita sa buong kahabaan ng Quezon ang malaking bahagi ng Bundok ng Sierra Madre na umaabot hanggang sa lalawigan ng Rizal at Laguna. May mataas na bahagi din ang lalawigan ng Cavite at Batangas ngunit ang kalakhan nito ay kapatagan.

PIVOT 4A CALABARZON

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamit ang mapa sa pahina 34, sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang mga sagot sa kuwaderno.

- 1. Kung ang Cavite ay nasa timog-kanluran ng Rizal, anong lalawigan naman ang nasa kanluran ng Rizal?
- 2. Anong lalawigan ang nasa timog ng Batangas?
- 3. Kung ang Metro Manila ay nasa hilaga ng Cavite, anong lalawigan naman ang nasa hilaga ng Metro Manila?
- 4. Anong lalawigan ang nasa silangan ng Quezon?
- 5. Anong lalawigan ang nasa hilagang-kanluran ng Cavite?

Gawaing Pagkatuto Bilang 4: Tingnan ang mapa ng sariling rehiyon. Gamit ang kaalaman sa mga nagdaang aralin, ilarawan ang mga lalawigan sa sariling rehiyon sa pamamagitan ng pagsulat limang pangungusap tungkol dito. Maaaring paghambingin ang dalawa o higit pang lalawigan sa rehiyon. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Gawaing Pagkatuto Bilang 5: Sagutin ang bawat tanong. Sumulat ng dalawang pangungusap sa bawat tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- 1. Paano mo maipagmamalaki ang mga katangiang pisikal ng iyong lalawigan?
- 2. Paano mo mapapangalagaan ang mga katangiang pisikal ng iyong lalawigan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Buuin ang mga pangungusap.

1.	Nasiyahan	ako	sa	lokasyon	ng	aming	lugar	dahil	SO
	Dapat kong	pag-	aralo	an ang		sa	 aming	lalawiç	gan
	dahil sa						_•		

Gawaing Pagkatuto Bilang 7: Batay sa mapa ng rehiyon, piliin ang pinakaanakop na paglalarawan na pisikal na katanajan na maa lalawigan at rehiyon. Isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Aling lalawigan ng rehiyon ang napapaligiran ng mga bundok?

A. Cavite

B. Batangas

C. Laguna

D. Quezon

2. Dumarayo ang mga turista sa Tagaytay sapagkat malamig ang panahon dito kahit tag-init. Alin dito ang pisikal na katangian ng Tagaytay?

A. Ito ay isang tangway

B. Ito ay kapatagan

C. Ito ay isana burol

D. Ito ay bundok

3. Ang daanan mula sa Mindoro papuntang Batangas ay isang barko sapagkat _____.

A. Ilog ang madaraanan papunta roon.

B. Lawa ang madaraanan papunta roon.

C. Dagat ang madaraanan papunta roon.

D. Talon ang madaraanan papunta roon.

4. Alin sa mga lalawigan ang hindi tabing-dagat?

A. Cavite

B. Quezon C. Laguna D. Batangas

5. Ano ang kabuuang pisikal na katangian ng lalawigan ng Quezon?

A. Kapatagan

C. Kabundukan

B. Katubigan

D. Tangway

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Iguhit ang mg likas na yaman na makikita malapit sa inyong tahanan o sa inyong lugar.

Susi sa Pagwawasto

Week 1
nambas

Bilang 2	·ī
Şimpayan Fawa	.S.
Talon Talampas	.4 .3

Gawain sa Pagkatuto		
	В	٦.
	\forall	٦.
	D	.ε
	3	.4
	Э	.5

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7 1. Bulkan 2. Talon 3. Karagatan

Week 2

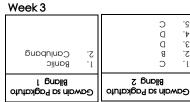
C Direksiyon	Bilang 3 Bilang 2 Bilang 2	Gawa
C 3. Pangalawang C Direksiyon 4. North Arrow	U	·l
worth Arrow	3. Pangalaw	2. 3.
	On A Houth Arro	4.
2. Ordinal	B 5. Ordinal	·c

711	Gawain sa Pagkatuto Bilang 4		
	В	ŀl.	
;	A	2.	
:	Э	.£	
	Э	4.	
;	\forall	.5	

Week 2

	О	.5
	В	.4
	2	.ε
	\forall	2.
	A	٦.
ng 6 ng 6		Gav

ODO .I ODO .2 3. Hindi po 4. Hindi po	
Gawain sa Pagkatuto Bilang 7	

A. Bonifacio	۲.
Abyon	.9
Abuyon, A. Bonifacio, Bani, Binay	.5
Abyon	.4.
Abyon	.ε
A. Bonifacio	2.
Buenavista	
Abuyon, A. Bonifacio, Bani, Binay,	
S	٦.
Cawaiu sa bagkatuto Bilang 3	

Week 3 Week 4

wain sa Pagkatuto Bilang 4	വ
Cavite, Rizal	.ſ
Ds ofi fiquidal	7.
dagat Quezon	3
radnua	3.

	ain sa Pagkatuto Bilang 2	Gaw	ain sa Pagkatuto Bilang 3	Gaw	vain sa Pagkatuto	Gaw
	C D B	1. 2. 3.	gatangas Batangas Bizal	.1 2. 3.	CALABARZON Guezon Cavite	.1 2. 3.
Ī	8	.5	Cavite	.5	Batangas	.5

Week 5

Timog-silangan Bundok Banahaw Quezon Ilog Pasig]. 2. 3. 4. 5.	
Gawain sa Pagkatuto Bilang 2		

Week 6

E gaplia
1. D 2. B
3. D
4. B
A .2
Я .7
A .8
₩ .6
a .or

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2	Gawain sa Pagkatuto Bilang 3	J. ⊕
]. ИР 2. ИТ 3. ИТ 4. ИР 5. ИР	7. B 3. A 4. D 5. B	© .8 © .4 .5 . ©

Week 8

Bilang 2			
Metro Manila	·l		
Mindoro	2.		
pnjacau	.ε		
Camarines Norte	4.		
Bataan	.5		

K O				
	Э	.5		
	Э	٦.		
	Э	.ε		
	D	2.		
	О	٦.		
Gawain sa Pagkatuto Bilang 7				

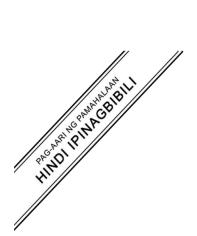
Sanggunian

Araling Panlipinan 3, Kagamitan ng Mag-aaral, 11-141.

Kayamanan CALABARZON Batayang at Sanayang Aklat sa Araling Panlipunan 3, 2-91.

Manalo,T.J. *Araling Panlipunan Kagamitang Mag-aaral Tagalog*, 1st ed. (2015), 11-18.

Araling Panlipunan 3, Kagamitan ng Guro, 52-61.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: Irmd.calabarzon@deped.gov.ph

